



רבינו יוסף קארו



רבינו משה אלשיך

**"משה" שואל מחבירו "יעקב":**  
**אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?**  
**אורח חיים היומיו**  
**לימוד שולחן ערוך אורח חיים**  
**לכל השנה - עמוד אחד ליום**  
**כל השנה - הלכות - בכל יום - מובטח לו שהוא בן "עולם הבא"!**

*"יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו? כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה להיות, כאילו היה שו"ך אחרת איזה טיפוש בעולם היה משיב לך בשלילי?*

קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד. כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידעית התורה. ונהניני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנבחים יאהרונה"י על ידי הנעלים ברחליו ורחימו ביחדא שלים בשם כל ישראל.

**המשך סימן תרמ – מי הם הפטורים משיבת סוכה**

**ד. מצטער פטור מן הסוכה הוא ולא משמשיו** (אבל בלילה ראשונה אפילו מצטער חייב לאכול שם כזית) (כל ז'). איזהו מצטער זה שאינו יכול לישן בסוכה מפני הרוח או מפני הזבובים והפרעושים וכיוצא בהם או מפני הריח ודווקא שבא לו הצער במקרה אחר שעשה שם הסוכה אבל אין לו לעשות סוכתו לכתחלה במקום הריח או הרוח ולומר מצטער אני. הגה: ואם עשאה מתחילה במקום שמצטער באכילה או בשתייה או בשינה או שאי אפשר לעשות לו אחד מהם בסוכה מחמת דמתיירא מלסטים או גנבים כשהוא בסוכה אינו יוצא באותה סוכה כלל אפילו בדברים שלא מצטער בהם דלא היא כעין דירה שיוכל לעשות שם כל צרכיו (מרדכי פרק הישן). מי שכבו לו הנרות בסוכה בשבת ויש לו נר בביתו מותר לצאת מן הסוכה כדי לאכול במקום נר ואין צריך לילך לסוכת חבירו שיש שם נר אם יש טורח גדול בדבר (מנומם הדשן סימן נ"ג ופסקיו סימן קנ"ט). ואם בא רוח לכבות הנרות בסוכה מותר לפרוס סדין או בגד מן הצד אבל לא תחת הסכך (אור זרוע). מי שלא יוכל לישן בסוכה מחמת שצר לו בפשוט ידיו ורגליו לא מקרי מצטער וחייב לישן שם אף על גב דצריך לכפוף ידיו ורגליו (מנומם הדשן סימן ל"ג). ולא יוכל אדם לומר מצטער אני אלא בדבר שדרך בני אדם להצטער בו (ט"ו). ואין המצטער פטור אלא אם ינצל עצמו מן הצער אבל בלאו הכי חייב לישב בסוכה אף על גב דמצטער (מרדכי פרק הישן):

**ה. אבל חייב בסוכה:**

- א. חתן ושושבינו וכל בני החופה פטורים מן הסוכה כל ז' ימי המשתה. (וסעודת ברית מילה וכן הסעודה שאוכלין אצל היולדת חייבין בסוכה) (מהרי"ק שו"ט קע"ט):
- ב. שלוחי מצוה פטורים מן הסוכה בין ביום בין בלילה (ועיין לעיל סימן ל"ח):
- ג. הולכי דרכים ביום פטורים מן הסוכה ביום וחייבים בלילה הולכי דרכים בלילה פטורים בלילה וחייבים ביום. הגה: ודוקא כשיוכלו למצוא סוכה אבל אם אינם מוצאים סוכה יוכלו לילך לדרכם אף שלא ישבו בה לא יום ולא לילה כשאר ימות השנה שאינו מניח דרכו משום ביתו (ר"ן פרק הישן). ואף על פי שאינו הולך רק ביום פטור אף בלילה

דאין לעשות לו שם דירה וההולכים לכפרים לתבוע חובותיהם ואין להם סוכה באותן הכפרים יחמירו על עצמן לשוב לבתיהם בכל לילה לאכול בסוכה ואף על גב דיש להקל מכל מקום המחמיר תבא עליו ברכה (גיט יוסף נ"ט אורחות חיים):

**ט. שומרי העיר ביום פטורים ביום וחייבים בלילה שומרי העיר בלילה פטורים בלילה וחייבים ביום:**

**י. שומרי גנות ופרדסים פטורים בין ביום ובין בלילה שאם יעשה השומר סוכה ידע הגנב שיש לשומר מקום קבוע ויבא ויגנוב ממקום אחר לפיכך אם היה שומר כרי של תבואה שיוכל לשמור כולו ממקום אחד חייב לעשות סוכה במקום ששומר. הגה: והעושין יין אצל העכורם בסוכה פטורים בין ביום ובין בלילה דצריכים לשמור שלא יגעו העובדי כוכבים (הגהות מיימוני פרק ז' נ"ט סמ"ק וכל ז') ואם הוא בענין שאין צריכים שימור חייבים:**

**סימן תרמא – שאין מברכין שהחיינו על עשיית הסוכה. ובו סעיף אחד**

**א. העושה סוכה בין לעצמו בין לאחר אינו מברך על עשייתה אבל שהחיינו היה ראוי לברך כשעושה אותה לעצמו אלא שאנו סומכים על זמן שאנו אומרים על הכוס של קידוש. הגה: ואם לא אכל לילה ראשונה בסוכה אף על פי שבירך זמן בביתו כשאוכל בסוכה צריך לברך זמן משום סוכה ואם בירך זמן בשעת עשייה סגי ליה (ר"ן פרק לולב וערבה):**

**סימן תרמב – אם חל יום ראשון של סוכות להיות בשבת לענין ברכת מעין שבע. ובו סעיף אחד**

**א. אם חל יום ראשון של סוכות להיות בשבת אומר בערבית ברכת אחת מעין שבע וחותרם בה בשבת בלבד:**

**סימן תרמג – סדר הקידוש. ובו ג' סעיפים**

- א. סדר הקידוש יין קידוש וסוכה ואחר כך זמן לפי שהזמן חוזר על קידוש היום ועל מצות סוכה:
- ב. להרמב"ם מקדש מעומד ומברך לישב בסוכה ויושב ואחר כך מברך זמן. (ואין נוהגים כן אלא מקדשין מיושב וכן דעת הרא"ש):

סיב'רנו את סדר השולחן ערוך אורח חיים לשנה – עמוד אחד ליום. ובסדר הזה ימור כל אורח חיים שנה בשנה. ובזה תמלא די מחסורו אשר יחסר לו דבר יום ביומו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". גא לפרסם לכל הידידים ובפתי בפסיות ובבתי מדרשות לזכות את הרבים לעילוי נשמות הקרובים. וזה יהיה זכות היותר גדול. וכל המזכה את הרבים זוכה לנצחיים צדיקים.